

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Uigesimasesxta causa questiones septem continet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62466](#)

stare coguntur di-
miserere, possefo-
ne inferocidere
eis ecclesiæ: si co-
nachii a religio-
ne cœlatur, pia-
ulegia exsancti-
fie religione eis cœlata vi-
dentur. In terria
parte oīciū q̄ pia-
legia monachorum
tum sibi teneant:
vel si propter pa-
upertate vel infan-
tia non possent mo-
nachii consilii non
potiū derogerat
piaulegia alioz: et
ita eoz subuenient
do mope, et ipse
ratione piaulegia
non fiant oīciū
et, a baptimales
cœlestiे destruant.
Secunda pars in-
cipit ibi: Sed obli-
qui. Tertia ipsius
veneratio ergo. Alio-
quin, ali. i. si non
poterit derogare
piaulegia alioz: ad
paciatudine repre-
sentant: quia non fi-
nirent et alle de-
siruerunt.
a) *[P]ossessiones,*
r. quest. i. posse-
floses.
b) *[C]elatur,*
arg. q̄ si piaule-
gia aliquod datur ex
causa vel ratione re-
ligione: vel ratio
panitia, vel alla
de causa: factio q̄
ca. celata z pia-
ulegia et ex de. sbo.
[S]anctis, abbate,
feme, circa ex de-
fusseghz, r. vii. que-
stione. i. generali-
te infinit. de autho-
ri. v. S. f. 2. ff. de
legatis. Et
de testam. n. l. vii. et infinit. de
pupilla. Subsist. q̄
sua ratione.

diocesis aliarum frequenter
condite inueniuntur. Seruen-
tis ergo piaulegia ecclesiarii cu-
mī in concilia tribus: ne vi-
delicet ppter eis autho-
ritatem q̄ data sunt, contraria ea
licet ire alicui. *[C]ed objec-
tur illud symmachij pape: Po-
sitiones ³ quas vniuersitatis ecclie
fuo resiliunt arbitrio. zc,
que supra in titu. de alienatio-
ne rerum ecclesiastica. leguntur
autem scripta. Unde datur in-
telligi q̄ ea que de lure vni-
uersitatis ecclie, vel necessita-
tis, sicut peregrinis, vel pietatis
intuitu, sicut religiosis do-
mibus conferuntur: non per-
petuo sed temporaliter ab eis
quibus conferuntur, sunt pos-
sidentia: *[C]qd illud symmachij
ad necessitatia intuitum non
ad pietatis prospectum po-
sit referri: videlicet vt ea que
peregrini vel captiui large-
ri necessitas suauit non ea que
religiosis domibus ob quiete
religioso conuersationis con-
cessa sunt, probantebant per-
petuo possideri. vel potius de
virisq; intelligentium est: vi-
delicet vi sit necessitatip
patientes cessante necessita-
te beneficis renunciare co-
guntur que eis miserationis
indulxit intuitus: sic religiose
viventes cum a religione cel-
suaruntur, piaulegia exsancti-
fie religiose conuersatio
meruit. *[P]otest ergo q̄
religiosis domibus conceden-
tur: vel in eo caſu accipienda
sunt in quo ita eis conſulitur,
et nulli aliquid derogatur: vi-
delicet vt ex nonitalibus quo-
rum decimarij nulli affi-
gnate fuerant, piaulegiis aut
bus perfoltere non cogantur:
vel si propter instantie tem-
pis necessitate eis consiliū non
poterit nisi alij derogerat, ita
piaulegiis autboritas vi-***

deatur esse seruanda, ut eum
subueniat in opere, non ut sua-
rum diutinarum augminta, et
posse filium non modica ex-
tentio porrecta, baptifinam-
les seu parochiales ecclesie pe-
nitus destruantur.

Causa xvij.
Gaudet sacer-
dos fortileg-
eſſe et diu-
nus conunci-
tur apud epi-
copum: cor-
rect⁹ ab epi-
scopo, noluit ceſſare: excommu-
nicatur. tandem agens in ex-
tempore reconciliatur a quodam
ſacerdote, epifco inconfu-
to. inducitur ſibi penitentia ſub
quantitate temporis canon-
bus prefaria.

Hic pñmuz queritur: qui ſint
ſortilegi?

Secundo, an ſit peccatum eſſe
ſortilegium?

Tertio, a quibus genus dini
nationis ſumpliit exordium?

Quarto, quid ſunt genera di-
uinationis?

Quinto, an ſortilegi vel diui-
ni ſint excommunicandi ſi ceſſare
noluerint?

Sexto, an excommunicatus
ab epifco, poſſit reconciliari
a prebitero illo inconfuſo.

Eptimo, ſi moxibitus eſt
indicada penitentia ſub qua-
ntitate temporis?

Cauſa xvj.
Ut ſint ſortilegi **I**lli
douſus definis ety-
mologiarū lib. viij.
ita dicens.

Cui ſint ſortilegi.

Sortilegi ſunt q̄ ſub no-
mine fictie religiōis per
quādām (quas ſc̄tor, ſe apō
ſtoliū vocant ſorte diuina-
tionis ſcientiā profitent⁹: aut
quārūdē scripturarū inſpe-
ctione futura prouidunt.

Cauſa xvii.

Fulli, hoc
nisi est verbiq[ue] si in
alio[n]e notiale fuit in
alio[n]e territorio
ad illum tam sp[ec]ie
cabit. sed si in huius
parochia fues-
tis et ipsi post assigna-
re cu[m] voluerit: ut
et de deca. qm.
Penitentia su-
p[ro]p[ri]a, q[uo]d, q[ua]estio q[uo]d,
boni rei. **30.**
Quidam sacer-
dos, s[ic] cap[itu]lo
Expedito tractatur
de penitentiis: up-
ponitur causa ex-
tra, qua tractatur
de diuinatio[n]ibus
et reconciliatio[n]ibus
et communicatio[n]em:
et pena mortis.
Que omnia vt me
p[ro]fessant, Sta-
tianus more solito
hem[er]a p[ro]pone[n]t
quod sepe resurgunt
quæstiones.
Tulisti. **31.** Co-
tulisti. Dix pro
ponitur p[ro]m[iss]a que-
stio: quia querit
ur quid sit fortale-
cium, que que[n]do
soluir[ur] j.c.
Oritileg.
Scap[itu]lo. Que
tum fuit ab I[usti]no
qui dicunt fortale-
cium. Qui responderet
dicere: q[uo]d illi dicun-
tur fortalegia qui ar-
diuinatio[n]is pro-
tectionem per fortas
vocant fortæ
poliolorum, vel
per quæcumq[ue] allâ
cripturna futura
construit.
Confutentur
uti tales confundit
penitentia punitur
anno[rum]: v[er]o
q[uo]d, q[uo]d diuinæ Sottile
accidentes. Ipsi autem go[od]i
hinc ar[istot]el[es] et
te[le]sto tantu[m] peniten-
tia viuissim anni vi-
lent p[ro]sumend: ut sic pu-
nit de fortis c[on]f[er]m[ation]is
stud inq[ui]p[er]t[ur] m[an]u[m].
Et stud p[ro]p[ter]a
penitentia. Sim le-
git autem ipse malefici
sunt puniri capite:
C. & male & ma-
neo. Ioan.

Quod autem. **H**ec. q. dividitur in tres partes. In prima probat sacerdotice q. nullum est peccatum exquirere soles tempore necessitatis. Secunda ibi. **T**ertia ibi. **H**ec autem. **J**oan. de fan-

Causa. **H**ic intitulatur secunda q. qua queritur utrum

fit peccatum inquit rereveritatem per

fotes. Et responderet q. sic. primo ra-

men probat q. non

est peccatum. et hoc

probat in hoc. **S**ed q. rationibus vel

autoritatibus que

facile in hoc. **S**ol-

cernitur. De hoc

tamen plenus in-

uenient in summa

huius questionis in

apparatu. Seimus

autem ea. planum

est.

Sortes

sunt in dupli-

cia.

Joan.

vij. d.

Sortes. not.

q. sortes quedam

sunt lucte: quedam

illuc sunt

q. sunt per ma-

gicas incertitudines:

vel q. sunt ad exer-

cendas vanitates

aliquas. Tel que-

fiunt ad inquiren-

tiis aliquae occulta:

vt. i.e. q. et ca-

llus. Sed q. que-

fiunt necessitatis: cau-

sa. non sunt illucite:

et q. contentio el-

let de electione ali-

quorum. et let per pa-

rietaryring in on-

nibuer et cœlo zda-

the pollus fieri for-

tes. vt. i.e. no ex-

cept. et q. v. non

superfici humana:

aut si tunc por-

sum recurrere ad

dium apollinius:

vt. i.e. queffo. q.

ff. d. le.

q. et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

et q. et q.

bere salutem, et sine vera sapientia putabat se fieri sapiente; sed Aug. ostendit quod tales ceci sunt, et demere, et qui cum diuinationibus intenduntur: nisi se corererint, eternaliter mouentur: quod vanitas magicanus artium per demonos est iniusta, psalmista dicente:

Omnes dñi gentium
demonia, et finitum
ibi a mortua pia-
phoe: que postea
legitur in univer-
sa Aug.

a. **¶** Angelorum, et
go aliis est sciencia
a diabolo: ut. sc. q.
v. ep. in purg. co-
tra. s. xvii. dñi. S.

¶ Psal.
xcv.

Sed ris ois scientia sum-
mam est pietatum?

Illiūnū planeta-

vii arte **I**lliūnū, q. **C**ap.

Quando ipse erat
noto: dic hereticus, nepepla-

q. ar-

notoua quois polycovanc-

oino est matematicos: qd

ideo faciebat, qd

illa, et p. qd

decepero, qd

ad eis milium fa-

cificiū, et nullē pre-

enda: In prima

parte ponit Hiero-

ni, qd

peccat, et dicit qd

fot-
pacta il-

licina cu-

demoni in-

bus sim

Tho.

rere sole

tiā, sed

oīo in-

eficac-

ē, et fuit

verba apl. s. qd

peccat, et dicit qd

la. vobis possum

tellissimō folum de

corpoz carnali, et

enī de corpore spi-

rituali, qd est ecclē-

esiā, qd corp' macu-

lat cum per vnum ho-

mēdū in oīo corp'

macula diffundit.

I. cum per vnum ho-

mēdū in oīo corp'

macula diffundit.

I. cor.

vi. d.

Eph.

s. d.

Est illud b adde: qm̄ qd

fornicatur in corp' suū,

peccat: non iustus corpus solū,

qd templū dei effectū est: sed il-

lud qd qd omnis ecclia cor-

pus chisti est, et in omnē ecclie

siam videt delinquerre qui cor-

pus suū cōmaculauerit: qd

apud dñū immunitus est.

terit, optibzum feci portabit Egypti.

Seba pars est

iv: Et t illud.

b. **C** illud, tangit illud qd legit in Iofie, qd populus ar-

cuncius fuit a te pote Abrahe vñqz ad illud tēp' quo po-

pul' exire de Egypto

pro, sed postea non

fuerit circulat, n.

an quibus fuerit

in dererto: sed cum

tristis locis iordanis,

deno peregrinat

et circu- acrum

erit: t' ois zo-

pti: Hoc agnili

a te opprobriu

egypti.

C hec autē. **C** hec

est: qd paragonsi

qui querit si possa

mis traducere vel

libere. **Z**o.

C ap. **G**upia di

ctu est qd suplito-

ne fuit abomina-

de. **N**ec vero dicit

q. Quis sit ala-

sunt abomina- datus

debet. **D** e autem fornicatio nō vñqz

adeo sunt detestanda: vt si alt-

quid de area vel torculari de-

monibus fuerit immolatū: qd

reliquiū est: ideo cre-

atur esse

immolatū: aut si ipsū quod

oblata fuit, a nobis ignorati

bus sumi contigit: ideo cre-

damus nos deliquesce.

S 3 de area,

C ap. **T**ale

quaeque fuit ad

Aug., si de area vel

torculari aliquā all-

quid fuerit demo-

nibz immolatū virū

ile cuius est area vel

torculari: peccat si

putinet inde aliqđ

folli. Et rheset si p-

ebet, vel phibere

nō pot, nō peccat: s

ūc religio fructu-

sine pco pōe vi-

C ap. **P**otefas a

videt qd qd qd qd

tenet pphibere, s. s.

lue index: vt didi-

mus, xxiij. o. nō

in ferenda. s. s. s.

xvij. q. nō pphibera-

o. **L** 3. **I** s. s. s. idolothyrū nō po-

tenet comedix. x. d.

si quis carmen.

tus in egritudine affida la-

boabit, et cecitate noxia stu-

tes et demens permanebit: ac

prōinde omnis inquisitio et om-

nis curatio que a diuinitate et ma-

gicis artibz, vel ab ipso demo-

natis in idolom cultura expe-

rius, mos potius dicenda est

qz vita: et quæ sectantur, si se

no corererint, ad eternā perdi-

cionem tendunt, psalmista de-

dicit: Omnes dñi gentium de-

montia sunt: qd decepero bo-

mines alios deciper quotidi-

gestiūt ut pditionis sue alios

faciant participes. Itaqz hoc

vanitas magicanus artiu ex tra-

ditione malorum angeloz: et

toro ob terrā plurimis fe-

cultis inualuit per quādā scien-

tiā futuroz et infernorum: et

per intentiones eorum inuen-

ta sunt haruspiciā et auguratio-

nes, et ipsa que dicuntur oraci-

la et necromantia.

Idem confessionis lib. iiiij.

C hristiana et rapieras pla-

ciarias expellere et dannar.

Illiūnū planeta-

vii arte **I**lliūnū, q. **C**ap.

Quando ipse erat
noto: dic hereticus, nepepla-

q. ar-

notoua quois polycovanc-

oino est matematicos: qd

ideo faciebat, qd

illa, et p. qd

decepero, qd

ad eis milium fa-

cificiū, et nullē pre-

enda: In prima

parte ponit Hiero-

ni, qd

peccat, et dicit qd

fot-
pacta il-

licina cu-

demoni in-

bus sim

Tho.

rere sole

tiā, sed

oīo in-

eficac-

ē, et fuit

verba apl. s. qd

peccat, et dicit qd

la. vobis possum

tellissimō folum de

corpoz carnali, et

enī de corpore spi-

rituali, qd est ecclē-

esiā, qd corp' macu-

lat cum per vnum ho-

mēdū in oīo corp'

macula diffundit.

I. cum per vnum ho-

mēdū in oīo corp'

macula diffundit.

I. cor.

vi. d.

Est illud b adde: qm̄ qd

fornicatur in corp' suū,

peccat: non iustus corpus solū,

qd templū dei effectū est: sed il-

lud qd qd omnis ecclia cor-

pus chisti est, et in omnē ecclie

siam videt delinquerre qui cor-

pus suū cōmaculauerit: qd

apud dñū immunitus est.

C ap. **Q**uestio. ij. 7. iij.

A Quibus. **H**ec questio dividitur in tres partes, in prima ostendit quod sunt genera diuinatio[n]um, et unde habentur origine et vocabula: et hoc probat per Augustinum. Secunda ibi: Querit. Tertia ibi: Quod autem Joan. de san.

Conclusio. **P**er int[er]ius. Iij. et. iii. que sio, qua queritur a quibus diuinatio sumpsit exordium: et quod sunt genera diuinatio[n]um. Et responderet q[ui] a perso[n]a diuinatio sumpsit exordium: et quatuor sunt genera diuinatio[n]um: ita dicens.

Conclusio. **D**e multiplici genere diuinatio[n]e.

I Tis genus diuinatio[n]is a Persis fert esse alia[m]. Varrus autem dicit diuinatio[n]em q[ui]tuo: et q[ui]a: terra, aqua, aer, igne, hinc geomantia, hydromantia, pyromantia, aeromantia dicta auctumatur. Diuinum dictum sum: q[ui] deo plenitudo in quantum rebus, se in terra, aqua, igne, et aere. In terrae vnde nascuntur diuinum. In q[ui]tuo ostendit q[ui] diuinum est: in q[ui]tuo modis sit diuinatio: scilicet per artem, et in quantum elementis: et per furem, sicut per arreptitios. In q[ui]ta ostendit species diuinationum, easrum etymologias ponendo, partes autem circa circa punctum sunt: et idem non ponit vbi incipiunt: quia p[ro]tefa de dependencies. Coniectant. i. numerant. D[icitu]r ut autem genera, duo modi: cum dictum est superius quartu[m] esse genera.

Conclusio. **H**ec est. i. p[ro]p[ter]a q[ui]a in qua queritur de natura demoniorum: qualiter scient futura, 30. de san.

Conclusio. **Q**uia sua facta est mentio de demonibus: ideo sit. q[ui] sit inclinatior calius natu[r]e: sunt de monere: et

an futura sciunt: et quod modis futura prenoscant. Et de hoc scribit Aug. in seq. cap.

Sciendum. **C**atus. hoc. c. dividitur in duas partes. In prima parte ostendit Aug. q[ui] demones credunt naturam hominum in subtletate sensu[is] ingenii in coloritate eiusdem et in longitudine visus et p[ro]pter hoc praet[er]naturam multa ante cognita, potest q[ui]d[em] t[em]pli ostendit hoc dicere vel ei q[ui] in astris auguratur. Genethlia[ci] appellari sunt, p[ro]pter nat[ur]alitatem considerationes dicitur. genites enim hominum per xii. et ligna describitur, syderum curulis, nascetur mores, acrus teutonicus p[ro]dicere conantur: id est quis[us] signo fuerit natura, aut quae effectu habeat vi te qui nascitur, interpretatur. H[oc] sunt qui vulgo mathematice vocantur: cuius superstitionis gen[us] constellationes latini vocant, id est notaciones syderum quomodo se habeat cu[m] quicunque nascitur. **C**onsum autem genitus, id est stellarum interpretes, magi nuncupabant: sicut de his legit in euangelio q[ui] natum est ipm annuncauerunt, postea hoc nomine soli mathematici dicit sunt, cuius artis scientia usq[ue] ad christum fuit cœcessa: vel chris[ti] edito nemo exinde nativitate alicuius de celo interpretetur. Horologi[ci] dicit[ur] p[ro]p[ter] horas naturitatis hominum specie[bus] distinctis et diverso facto. Sortilegi sunt qui sub nomine rc. vt. s. Saltores vocati sunt qui dum eis mediet[ur] quinque partes faciliunt, aliqd libi erunde p[ro]p[ter]rum seu triste significare predicunt. **Q**ueritur autem de natura demonum, cuius nature sunt: et futura p[ro]scire valeant, vel quod modis futura prenoscant. **D**icitista scribit Augustus in eodem libro.

Conclusio. **Q**uod modis demones futura p[ro]noscant. **S**ciendum h[ab]et esse natu[r]e.

Sciendum h[ab]et esse natu[r]e.

Propositio. **F**igura tam[en] diuinatio[n]is est.

Augustinus ostendit quibus de causis demonio facit futura predicare: nesciunt quod ipsi etiam futura p. tura, sed quod haber dicere possunt. Nam illa ratione: quia de subtili materia sunt creati: unde futuri considerantur hoies. **I**cogita: ta scimus quos propter breuitatem temporis sentire ne possumus. Item quia ipsi inter se uenerunt mordax immittit re: illis ipsi predicti qd aliquas habitu rius malas. Item sicut medie: videt aliquis gloria: nesciunt nos que nos non videntur: sic demonio. Item ex signis que procedunt ex animo hominis, predicti que: dant futura. Item qd dicta prophetarum audierunt, ex qd futura predicti. **C**ogitationibus, ergo videt qd diabolus nouit cogitationes hominum. Sed h. solus deus sit occulta cordis: ut, xxx. dicitur, erubescant, si ipse seipso: hoc corrigat infra ea, prius. **C**os autem de c. l. iii. p. o. q. in qua: qd demones ne scirent quid futura fiant, 30. de san. **C**ausa. Supradicta sciendi, dicerat Augustinus, qd diabolus copiabatur at cogitationes homini p. signa exterioria: Is qd hoc fuit reme: ratus dicere, id est: nesciunt illi retrahere p. ea, sequens. **Q**uod ait loco: Quod ait Augustinus, se quo: danti loco dicitur qd demones dispossessores vel cogitationes homini non possunt predicti.

rum demonum, vt aeris corporis sensu terrenorum corporum sensu facile precedant, celeritate etiam ppter aeris corporis superioris mobilitate non solum cursus qd liberum res, ut homines vel feraz, veruetiam volatus auti incomparabilis vincitur, qd duabus rebus, qd ad aeris corporis attinet predicti, hoc est acutus, mltro ante cognoscere, p. predicti, qd hoies p. sensibus terrae tarditatem uiretur. Accedit etiam de monibz p. talis longitudo quo corpore vita predicta, per uerum longior experientia, qd potest haberi, p. breuitatem vite p. nire. Per has efficacias quas aeris corporis natura fortita est non solu multa futura predicta, veruetiam multa faciunt, que quoniam hoies dicere non possunt aut facere, eos dignos quidam quibus servuntur et quibus honoris diuinorum deferant, arbitrantur: instigante maxime virtutis curiositatibus propter amorem felicitatis, atqz terrene et excellentes spissas. **H**unc igitur quoniam de divisione demonum questione est. **D**icitur secundum et illos ea plerius praedicare que ipsi facti sunt, accipiunt enim sepe prarem et mordax immittit, et ipso aerem vitando modiculum reddere: et peruersis atqz amatores terrenorum comodorum malefacta fraudere, de quorum mordibus certi sunt qd sint eis talia fraudibus cōfensus, fraudet eni murs et insubilibus modis per illa subtilitate corpora homini non sentientia penetrando: et se cogitationibus eoz per quedam imaginari via miscent sine vigilantiis sine dormienti. **A**liqui autem non que ipsi faciunt, sed que naturalibus signis futura prenotificant que signa in hominibus sensus venire non possunt, p. predicti.

lum per voces, sed etiam per quendam signa humani corporis rotarum facilitate predicti: sed quae rem dicit oculis, et sermone nimis audiatur: ideo nunc dicit qd inueniuntur non potest viri signa finitimi humano corpore per quae illa cognoscatur, vel per vestimenta, qd inueniuntur, ut hinc hoc comprehendantur, quedam per experimenta, quodam talis predicti notare dicuntur.

Bhodum dispositio: non solum votive, platas, veruetiam cogitationes conceperat, c. i. signa quida ex alio exprimitur in corpore, tota facilitate pollicit atqz hic etiam multa futura p. i. aliis vix mira, qd ista dispositio non nouerit, fallit, et studio fallit, et invaduolite, qua homini errore letantur. **S**ed ne apud cultores suos pondus authopatias amittantur agunt ut interpretibus suis signosque suorum concordibus culpa tribuantur qui decepti fuerint vel mentiti. **N**on unius vero ipsi maligni sunt, et illos homines, atqz salaris eorum inuocatoe solet predicere defecti culture sue, et idolorum ruinam: et quibus honoris diuinorum deferant, arbitrantur quid in singulis regionibus aut locis venturum, et quid aduerteri sua factio contingere possit: qd etiam illi qui gentilium historias legunt, non ignorant. **Q**uid ergo mirum si iam imminente templorum et simulacrum euangelionem (quam prophete dei summi ratio ante predictorunt) Serapis demon alicui cultorum suorum hoc de proximo prodidit, ut suam qualiterationem recedentes vel fugientes comedant? **Q**uod autem hominum dispositio cogitatione cōcepta, per exterioria signa diabolus apprehendat: non firma ratione videt approbat. **Q**uid idem Augustinus ait in libro secundore tractationum. **C**oeret corporis mortibus internas animi configurationes diabolus depicere, res occultissima est.

Quod ait loco: **D**icit Augustinus, se quod danti loco dicitur qd demones dispossessores vel cogitationes homini non possunt predicti.

Q uod autem, hec q. ob-
videtur tres par-
tes: in pma quarum
probat magis per
q. cap. q. fornicati
er dominii sunt exco-
municandi si no cel-
lant, et cures ad il-
los. Secunda ibi: No-
nulli. Tertia ibi:
Expremissus. Joā.
de. f. C. **Catus.** Vic-
ponit quinta que-
tio q. quis queritur
si fornicati ex diuinis
celfare noluerint,
an sine excusandis?
Et dicit q. sc. et ad
hoc probandum in-
ducit vna ratione,
et vnam authoritate
re. Authoritas inci-
pit ibi: Si quis fric-
ter. Et si, o vos de
mones, plaudi, id
est purgandi.

Eph.
v.b.State
pl.f.

V.D.

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q. si quis
in domo suā indu-
car fonteslegos vel
diuinos et malefi-
ciis.

I tem ex cōcī. Martini pape,

Clementa colere, lune ant-
stellarū curiosi in suis operis
christianū feruare nō licet.
Q uo liceat xp̄ianis te-
nere traditiones gēti-
lūm, et obseruare et colere ele-
menta aut lune aut stellarū cur-
sus, aut inanem signor falla-
cīa pro domo faciēda: vel pro-
per segetes, vel arbores plā-
tandas: vel coniuga socianda.
scriptum est enī: **V**la q. facitis
aut i. p̄bo aut i. ope: oia in no-
tī dīt nr. Iesu chī facite, grās
agētes deo. **N**ec i collectio-
bus herbarū q. medicinales
sunt, aliquas incantationes l-
ceat arte dēre: nulli in cū sym-
bolo diuino aut oīone dīnīca:
vt tī dīs creator: oīm et dīs
honorē. **S**i q. autē pagaz-
noz p̄fētūdīne sequēs, diu-
nos aus fonteslegos in domum
suā introduixerit, q. si vt maluz
foras mitrat, aut maleficia in-
ueniāntur, et illustrationes paga-
noz faciat, quiq. annis pe-
nitentia agat. **M**ultibz
quog xp̄ianis nō liceat i suis
lanificiis vanitatis obseruare
sed deum inuocet adiutoriem
qui eis sapientiam rexendi do-
nauerit. **I** tem ex concilio Lao-
dicensi. cap. xxx.

C **acris officijs dediri ma-**
ga et incantatores non fiant.
Si q. artolos harusp-
ces vel incantatores ob-
seruauerit, aut phylacterijs*
et vīzīs fuerit, anathema sit.
I tem ex concilio Anchirita-
no. cap. xxvij.
C **Quoniam peneat qui**
diuinationes experti.
Q uo diuinationes expe-
tunt, et moē gētūlūm
subfēquuntur, vel in domos
luas b. hmoi hoiles introducūt
exquirēdi aliqd arte magica,
aut expandi causa: sub regu-
la quoniam faciēant fin gra-
duis penitentie defūtūs.
I tem ex cōcī. Martini pape,

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q. si quis
in domo suā indu-
car fonteslegos vel
diuinos et malefi-
ciis.

I tem ex cōcī. Martini pape,

Clementa colere, lune ant-
stellarū curiosi in suis operis
christianū feruare nō licet.
Q uo liceat xp̄ianis te-
nere traditiones gēti-
lūm, et obseruare et colere ele-
menta aut lune aut stellarū cur-
sus, aut inanem signor falla-
cīa pro domo faciēda: vel pro-
per segetes, vel arbores plā-
tandas: vel coniuga socianda.
scriptum est enī: **V**la q. facitis
aut i. p̄bo aut i. ope: oia in no-
tī dīt nr. Iesu chī facite, grās
agētes deo. **N**ec i collectio-
bus herbarū q. medicinales
sunt, aliquas incantationes l-
ceat arte dēre: nulli in cū sym-
bolo diuino aut oīone dīnīca:
vt tī dīs creator: oīm et dīs
honorē. **S**i q. autē pagaz-
noz p̄fētūdīne sequēs, diu-
nos aus fonteslegos in domum
suā introduixerit, q. si vt maluz
foras mitrat, aut maleficia in-
ueniāntur, et illustrationes paga-
noz faciat, quiq. annis pe-
nitentia agat. **M**ultibz
quog xp̄ianis nō liceat i suis
lanificiis vanitatis obseruare
sed deum inuocet adiutoriem
qui eis sapientiam rexendi do-
nauerit. **I** tem ex concilio Lao-
dicensi. cap. xxx.

C **acris officijs dediri ma-**
ga et incantatores non fiant.
Si q. artolos harusp-
ces vel incantatores ob-
seruauerit, aut phylacterijs*
et vīzīs fuerit, anathema sit.
I tem ex concilio Anchirita-
no. cap. xxvij.
C **Quoniam peneat qui**
diuinationes experti.
Q uo diuinationes expe-
tunt, et moē gētūlūm
subfēquuntur, vel in domos
luas b. hmoi hoiles introducūt
exquirēdi aliqd arte magica,
aut expandi causa: sub regu-
la quoniam faciēant fin gra-
duis penitentie defūtūs.
I tem ex cōcī. Martini pape,

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q. si quis
in domo suā indu-
car fonteslegos vel
diuinos et malefi-
ciis.

Clementa colere, lune ant-
stellarū curiosi in suis operis
christianū feruare nō licet.
Q uo liceat xp̄ianis te-
nere traditiones gēti-
lūm, et obseruare et colere ele-
menta aut lune aut stellarū cur-
sus, aut inanem signor falla-
cīa pro domo faciēda: vel pro-
per segetes, vel arbores plā-
tandas: vel coniuga socianda.
scriptum est enī: **V**la q. facitis
aut i. p̄bo aut i. ope: oia in no-
tī dīt nr. Iesu chī facite, grās
agētes deo. **N**ec i collectio-
bus herbarū q. medicinales
sunt, aliquas incantationes l-
ceat arte dēre: nulli in cū sym-
bolo diuino aut oīone dīnīca:
vt tī dīs creator: oīm et dīs
honorē. **S**i q. autē pagaz-
noz p̄fētūdīne sequēs, diu-
nos aus fonteslegos in domum
suā introduixerit, q. si vt maluz
foras mitrat, aut maleficia in-
ueniāntur, et illustrationes paga-
noz faciat, quiq. annis pe-
nitentia agat. **M**ultibz
quog xp̄ianis nō liceat i suis
lanificiis vanitatis obseruare
sed deum inuocet adiutoriem
qui eis sapientiam rexendi do-
nauerit. **I** tem ex concilio Lao-
dicensi. cap. xxx.

C **acris officijs dediri ma-**
ga et incantatores non fiant.
Si q. artolos harusp-
ces vel incantatores ob-
seruauerit, aut phylacterijs*
et vīzīs fuerit, anathema sit.
I tem ex concilio Anchirita-
no. cap. xxvij.
C **Quoniam peneat qui**
diuinationes experti.
Q uo diuinationes expe-
tunt, et moē gētūlūm
subfēquuntur, vel in domos
luas b. hmoi hoiles introducūt
exquirēdi aliqd arte magica,
aut expandi causa: sub regu-
la quoniam faciēant fin gra-
duis penitentie defūtūs.
I tem ex cōcī. Martini pape,

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q. si quis
in domo suā indu-
car fonteslegos vel
diuinos et malefi-
ciis.

Clementa colere, lune ant-
stellarū curiosi in suis operis
christianū feruare nō licet.
Q uo liceat xp̄ianis te-
nere traditiones gēti-
lūm, et obseruare et colere ele-
menta aut lune aut stellarū cur-
sus, aut inanem signor falla-
cīa pro domo faciēda: vel pro-
per segetes, vel arbores plā-
tandas: vel coniuga socianda.
scriptum est enī: **V**la q. facitis
aut i. p̄bo aut i. ope: oia in no-
tī dīt nr. Iesu chī facite, grās
agētes deo. **N**ec i collectio-
bus herbarū q. medicinales
sunt, aliquas incantationes l-
ceat arte dēre: nulli in cū sym-
bolo diuino aut oīone dīnīca:
vt tī dīs creator: oīm et dīs
honorē. **S**i q. autē pagaz-
noz p̄fētūdīne sequēs, diu-
nos aus fonteslegos in domum
suā introduixerit, q. si vt maluz
foras mitrat, aut maleficia in-
ueniāntur, et illustrationes paga-
noz faciat, quiq. annis pe-
nitentia agat. **M**ultibz
quog xp̄ianis nō liceat i suis
lanificiis vanitatis obseruare
sed deum inuocet adiutoriem
qui eis sapientiam rexendi do-
nauerit. **I** tem ex concilio Lao-
dicensi. cap. xxx.

C **acris officijs dediri ma-**
ga et incantatores non fiant.
Si q. artolos harusp-
ces vel incantatores ob-
seruauerit, aut phylacterijs*
et vīzīs fuerit, anathema sit.
I tem ex concilio Anchirita-
no. cap. xxvij.
C **Quoniam peneat qui**
diuinationes experti.
Q uo diuinationes expe-
tunt, et moē gētūlūm
subfēquuntur, vel in domos
luas b. hmoi hoiles introducūt
exquirēdi aliqd arte magica,
aut expandi causa: sub regu-
la quoniam faciēant fin gra-
duis penitentie defūtūs.
I tem ex cōcī. Martini pape,

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q. si quis
in domo suā indu-
car fonteslegos vel
diuinos et malefi-
ciis.

Clementa colere, lune ant-
stellarū curiosi in suis operis
christianū feruare nō licet.
Q uo liceat xp̄ianis te-
nere traditiones gēti-
lūm, et obseruare et colere ele-
menta aut lune aut stellarū cur-
sus, aut inanem signor falla-
cīa pro domo faciēda: vel pro-
per segetes, vel arbores plā-
tandas: vel coniuga socianda.
scriptum est enī: **V**la q. facitis
aut i. p̄bo aut i. ope: oia in no-
tī dīt nr. Iesu chī facite, grās
agētes deo. **N**ec i collectio-
bus herbarū q. medicinales
sunt, aliquas incantationes l-
ceat arte dēre: nulli in cū sym-
bolo diuino aut oīone dīnīca:
vt tī dīs creator: oīm et dīs
honorē. **S**i q. autē pagaz-
noz p̄fētūdīne sequēs, diu-
nos aus fonteslegos in domum
suā introduixerit, q. si vt maluz
foras mitrat, aut maleficia in-
ueniāntur, et illustrationes paga-
noz faciat, quiq. annis pe-
nitentia agat. **M**ultibz
quog xp̄ianis nō liceat i suis
lanificiis vanitatis obseruare
sed deum inuocet adiutoriem
qui eis sapientiam rexendi do-
nauerit. **I** tem ex concilio Lao-
dicensi. cap. xxx.

C **acris officijs dediri ma-**
ga et incantatores non fiant.
Si q. artolos harusp-
ces vel incantatores ob-
seruauerit, aut phylacterijs*
et vīzīs fuerit, anathema sit.
I tem ex concilio Anchirita-
no. cap. xxvij.
C **Quoniam peneat qui**
diuinationes experti.
Q uo diuinationes expe-
tunt, et moē gētūlūm
subfēquuntur, vel in domos
luas b. hmoi hoiles introducūt
exquirēdi aliqd arte magica,
aut expandi causa: sub regu-
la quoniam faciēant fin gra-
duis penitentie defūtūs.
I tem ex cōcī. Martini pape,

aut omnino non potest inue-
niri. **C** **uestio.v.**

Q uod autem
fostilegi et di-
vini si cessar-
re noluerint
ex communica-
tiōne sicut rōne
et auctorita-
teprobatur. **E**st cīm quoddā ge-
nū culturē idoloz ex demo-
nī confutatiōibus futura pre-
dicere. sicut cīm auarus q. cul-
tum deo nōnūmō impen-
dit. Idoloz cultor ab Aplo na-
mīnā. sic illi q. futura q. er dei-
oculo nōnūmō reuelata in-
ueniuntur, vel demoni cōfū-
tatione, vel quibuslibet presti-
giis inuentre laborant diuina-
tis tura creatur attributis.
Futura em pfectre folius dei-
est: q. in suī cōfēlatione etiam
angelos illa pfectre facit. vnde
Estatas alt: P̄iora et nouissi-
ma annuntiante mihi et dicam
q. dīcto. Lūctores vero ido-
loz a fideliū cōtione separandi
sunt. Unde in ep̄laud Lōm.
ap̄ls alt: Si quis frater nota-
tur fornicator, aut auar⁹, aut
idoloz seruens: cum eiusmodi
nec cibum sume.

Q uo diuina-
tis. **S**ic. **P**hyllac-
teris, phylac-
teria dīr. hic Charta
in quibz cōmetur
incantaciones.
Q uo diuina-
tis. **S**ic. **A** In domo su-
o fin legē illi con-
cremantur, sed illi
in cauo domo pec-
sunt. post publica-
tione bonoz in eri-
lū mittuntur: vt. C.
de maleficiis nullis.
D On lacat.

Non cap̄. hoc
ca. dimidi in qua-
tuor partes. In p-
ma p̄d: q. ppter
domi faciendam,
vel regere seren-
das, vel p̄fādāg
arbores et sita, no-
debet aliq. colere
elementa, junta vel
stellas obsernare:
q. oia facere inole-
biti. In tōa a parte
bi. q. in collectioni-
bus herbaroz no cō-
aliqua incantato fa-
cienda, nisi Credo
in deus, vel p̄ater
noter. In tōa par-
te dicunt q.

Sed in corpore, et corporo sensu percipi. **C**onstat. **H**ec est seorsa paraquam in qd. qd. in leg. coniect. **S**o. d. **F**act. Et poni hinc inde tempus questione. **C**ap. **S**uperiorib[us] sunt diuinationes & fortificationes gaudi. **I**uxta offensio[n]em d[omi]ni. qd. qd. permissum inimicorum al- tam. **R**amam velutiu[m] erit non debet, vel lu- gubris vel acin- gis, vel luminaria eccl[esi]e depurata eximus, vel misericordia defunctos celebra- r[is] viuis.

Quique hoc
caudidit in duas
partes. In prima parte
quod si sacerdotem
vel munificum ecclae-
sie alatarii vel libidinibus
erat, vel lugubribus
vele accingat, vel
extinguat lumina-
rum periculis ali-
cium deponatur: ut
nisi cosa metropolita
pano tenetur ege-
rit, exceptio illis pa-
sonis que post fac-
tum est, vel poterit
borefatur, vel alia
iusta et causa.
Non parte die
sacerdotio q̄ causam
militum defun-
ctorum et inimicorum
mortem incurat,
deponatur et tali
sacerdotio q̄ illa sacer-
dotio ad talia
intraeat, perpet-
uo entio punitur.
Seunda bti ple-
nariam.
Dolote, nisi
fotellere facias et
ecclisia tuam conser-
tur, ut illud in flos-
gium meritorum fa-
ciat; fuit quadam
ponunt punita fugi-
tare: fuit etiam
venutad altare in
passione domini in fl-
gnum crucifixum
et crucifixum.

qd diminitatis aut numinis et
tra viuum enim arbitrantur.
Quapropter sacerdotes p ec-
clesias sibi commissas populo
de omni iniustia predicare de-
bet ut nouerint hec omnino
falsa esse, et non a diuino, sed a
maligno spiritu talia phantasma-
ta metu*h*idelu*t* interrogari ar-
trent. **S**iquid eis ipsa fate-
santur quod trahuntur i*l*e angelum
luctus, cu*m* mente cuiuscumque mu-
leris cepit, et hac per unde
tatem fit subiugauerit, illico
transformat se in diversarum
species pionarum acqui similitudines :
z mente quia captiva re-
ner, in somnis deludens, mo-
do leta, modo tristitia modo co-
gnitas, modo incognitas per-
sonas ostendens, per queque de-
via deduct: et cu*m* solus spiritus
hoc patitur, infidelis hoc non
in animo, sed in corpore *z*
opina*r*. **Q**uis enim in som-
nus et nocturnis visionibz non
extra seipsum deduc*t*, et mul-
taverid dormiendo que nun*c*
vigilando viderat? **Q**uis vero
tam stultus *z* hebes sit, qui hec
oia que in solo spiritu fuit, en*a*
in corpore accidere arbitret*s*?
Ezechiel propheta visiones
dni in spiritu non in corpore vi-
dit et audiuit: scitque statim
inquit. *H*uius in spiritu. Et pau-
lus non audet dicere se raptu*m*
in corpore. **D**ominibus itaque pu-
blice annunciantur et qui
talia credit *z* his simula*f*ide p-
didit: *t*z rectra fidem non ha-
bet, hic non est et*z* sed illius in
que credit. **I**diaboli. **N**am de
nostris scriptis est: **D**ia p
ipsum facta sunt *z*. **Q**uisquis
ergo credit posse fieri aliquam
creaturz, aut in melius, aut in
deterius immutari, aut trans-
formari in aliam speciem vel in
aliam similitudinem: nisi ab ipso
creatore qui oia fecit, et per que
oia facta sunt; **P**culdum*z* infi-
delis est *z* pagano deterior.

Domini inuenientur q̄ inter-
nū luce p̄not, in p̄ncipe suo
in imitacō altaria sacra vesti-
bus erunt, aut veste lugubris
accingit; vel colatura luminosa
trahit, obsequia eccl̄is dei sub-
trahit, vel missam p̄ rege de-
functorum p̄mulgat p̄ viuis te-
lebat hominib⁹, quos omniū
maleficia nequissima tollerat, cō-
cili condonat dicens.

Abicatur fācēdōs abu-
lēcēmodi maleficiū operam
dederit.

Quicunq; sacerdotū vel
alioī ministrorū deinceps
causa doloris cuilibet
permor, aut altare restit⁹; fa-
ctis exere p̄fūlēp̄fēt, aut
quater ali⁹ lugubris vestē ac-
cincterit, seu etiā cōsueta lumina-
riōis obsequia de tēplo dei
subtraperit, et extinguit p̄ce-
perit; si tñā ante vere penitu-
dinus coā metropolitano satissimacō non purga-
uerit, loci sui dignitate se nouerit, et honore p̄iuari-
rillē p̄culdbio p̄sonis ab hac vltimā sententia
separat, s̄i aut contumaciam ītōz oīdium, vel
subuerionē sancte fidei metuētes, aut hostilitatē
vel oblidionē p̄ferentes, seu etiā diuinop̄ iudicioz
sentētā metuētes, hec seū p̄tiget: in quo fa-
cto pl̄b̄ humilitas q̄ de placat, q̄ interūlūorū do-
lōritas declarat. **P**leriq; etiā sacerdotū saucia
inimicitate dole missa p̄re defunctorum, p̄mula-
gat fallaci vīo p̄ viuis studet celebri hoīb⁹; vt
p̄ ipsum offer sacrificiū, mox incurrit pici-
lū. **S**onde nre elegit vñanimitat, uēt, et si q̄s
decep̄t talia p̄verras fuerit decret⁹, a p̄p̄ de-
ponat oīdium gradu: et si p̄tē sacerdos q̄s etiā il-
le q̄ ad talia peragēda incitra p̄predic⁹, erit p̄
petui ergastulo relegent. **E**t p̄misit autoritatē iij.ps.
b⁹ colligat q̄ artoī, harupices, incitatores, et for-
tūlēcti, agri ceteri hinc sectatores ab eccl̄ia futi-
minati, nisi reliquerit, p̄petuo excōlādi. **S**ed q̄
in vīo Andréi caplo ea q̄ fūit in incitatores, nō
in corpore, s̄i in sp̄i fieri dicunt. Augusti in lib. de
cūi, dei id videt afflētere, ita dicens.

Cave magoz p̄stigjūs sūnt, non vera, s̄i p̄z
falsa est probantur.

Eccl̄iū de magoz p̄stigjūs, q̄rū intātu p̄-
dīre maleficiūm ar-
te, vt etiam Doy si in illis si-
guis relīctūr vertētes virgas

Dargu, q̄ si aliquis
infricere tñā q̄p̄s.
mine, vel inde ege-
rit pententia: am-
pli⁹ no politi accusa-
menti, s̄i p̄tū publicū
crimen: vt rātū **A**dd
erit, q̄d admīnō ad hoc
re. Joan. ḡ nor.
Cet p̄tēfīcē glo. rō.
Et hēc iſt̄ pars tō i.i.
q̄ in q̄ magister po q̄ dā
meū calus et origine tē. ff. de
b̄ ph̄aſſatim⁹ furto,
et quomodo acc̄t̄. **D**e-
dunt. 30. de fan. hoc no.
Gatius. Conclu. rī. dif.
dī. Et s̄i ex p̄z dī. s̄i ibi
q̄s fortis̄z i dī videoas.
uni n̄is resipiscit
sunt excommunicā
dī. Postea offendit
q̄ ea que sūnt p̄t
incantatores: non
in corpore, sed in
spiritu dicunt fieri
z. Erat hoc indu-
cī sequens ca.

Digitized by srujanika@gmail.com

tres partes. In prima parte Augustus docet tria. Pumodoceit non esse imatum si magis vertebatur virgas in dracones: aqua in sanguinem. In gentium etiam legis legitur quod quedam magna circos socios Alii sunt mutaverit in bestias. Legis etiam de sacrificio quod Archades deo suo Lyceo immolabat: ex quo quicunque sumeretur in bestiarum formas converterent. Sed hec oia magis prestigio potius fingebant: et rursum veritate coplerent. Ut ergo ipsi errore ignorantibus manifestifiantur, de eorum praeferat atque inuenientur traditione malorum patrum dicere eorum arbitramur. **M**agis sunt quulgo malefici ob facinor magnitudine nulli cupant. sed sunt qui permisum dei elementa concutunt: turbat metes hominum? fidem in deo: ac sine illo venientia haustulecta fatui carminis intermixt. unde Lucanus. Mens hausti nulla sante pollutavenit. Invocantur perit. Demoni enim accitici audent ventilare ut quis suos perimant mali artibus nimicos. Hoc etiam sanguine vivunt, et victimis lepe stringunt mortuorum corpora. **N**eromatice sunt quoz precatiōbus videlicet refutari mortui, diuinare, et ad interrogata respondere. **V**erbū. et ceteris. latine mortui. **A**urum et diuinatio nūcupar. ad quos sufficiunt cadaveri sanguis adiūcat. nam amare sanguinem demones discunt. ideoque quēscunt necromatia fit. crux aq. nūcēvit corde sanguinis facilius puocent. **H**ydromatice ab aq. dicitur. est enim hydromatia in aquarū inspectione vmbrias demonū euocare, et imaginas ludificiones eorum videre: ibios ab eis alio audire, ubi adhibito sanguine etiam inferos perhibent suscitare. et ceteris. Ad hec oia supra dicta pertinet ligature execrabilium remediorum que ars non commendat medicorum, seu in praeferrite.

in dracones, et aqua in sanguinem. In gentium etiam legis legitur quod quedam magna circos socios Alii sunt mutaverit in bestias. Unde hec sacrificium erat angelorum malorum exorta. Unde hec circumstāda sunt christiano, et oī pī execratione repudiāda atq. dānāda. **A**ugustus autē sūt autū. hec aut pī ges pumi iuenerit. **P**restigio pī Mercuriū dī pumus iuenerit. dictū est autēm prestigium q̄ pīstringat aciem oculorum. **H**aruspīcīne artem pum̄ Etruscī tradidisse dīctū quidam Tages. hic ex hoīs haruspīcīnae trahit, et postea nō apparuit: nam dīctū fabulosarante quodam rusticō subito ex glebis exlūsus, et haruspīcīnam dīctraſe: qua die mortuus est. quos libros Romani ex erratica lingua in portū mutauerunt. Ibsi ergo potentes per baculō fallaciam illudunt curiositas humana, quā dīdū impudenter appetunt scire q̄ nulla rationē copiēt eis inuictigare. **H**ec potestis immundis spiritibus ideo dāt, ut peruerſos fibi apēnt, hoc est piacos homines seducant: illos, qui spērūt veritatem, et credunt mēdiacō: iuxta Paulū sententiam: Sanam doctrinam non ferent: sed ad sua desideria coaceri uabunt sibi magistrōs pūnētes auribus, et a veritate quidem auditum auerterent: ad fabulas autem conuentur onerati pecunia, dūcent varii desideriū, semper diligentes, ut ad scientie veritatem peruenient. Quemadmodum autem Janes et Dēbēs resisterūt Doyli, ita et illi resistunt veritati: homines corrupti, reprobū circa fidem, sed ultra non proficiēt: insipientia eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum fuit. Nec ideo quicquid credere debet quolibet magis artib⁹ aliiquid facere posse sine permisū dei: qui omnia que sunt, aut iusto iudicio facit, aut permisū suo tra fieri finit, et predicti magi leguntur similia fecisse Doyli: qui vitram suam proiectū, et conuersa est in diaconem: protoceruntq; singuli virginas suas, et conuerte sunt in dracones: sed deo uautvirga Elaronvirgas eorum, non enim fuerunt creatorēs diaconi, nec magi, nec angelī quibus ministeris illa operabantur. Insunt enim rebus corporis per omnia elementa quedam occulte seminarie rationes quibus cum data fuerit opportunitas temporalis ars causalitatis, prouinciat in species debitas suis modis et finibus: et sic non dicuntur.

tur angel qui ista faciunt, animalium creatorum sicut nec agricole segetum vel quo in cunctis in terra gignentium creatorum dicuntur; quoniam non solum prebere quasdam vilibus opportunitates et causas ut illa nascantur. Quod autem ista faciunt visibiliter, hoc illi invisibiliter: deus vero solus virtus est creator, qui causas ipsas et femininas rationes rebus inserit.

Coetera quidam querendū putant quomodo scriptura narrat per tonissim Samuelē pio pectorā suscitasse ad colloquio Saulis impensis regis, si pythonica diuinatio error magice artis deputanda sit. Quibus ita responderet potest, indignum omnino facinus esse si sc̄onverba p̄fōrū commōdatur assensus. Quonodo enim poterat fieri ut arte magica attraheretur vir a ianuātate sanctus et operibus vite iustus, aut si non attractus^a est consensit: quod virtus de iusto credere aduersum est, nullum enim suffragium habet iustitia si attractus aut voluntarius consentit. **C**ontra dīqualis. **c**ontra Tauril. i. ar- gumentis. Joan.

Si non attractus est consensit: Quia ab auctoritate eius, qui auctoritate eius, nullum enim suffragium habet iustitia si attractus aut voluntarius consentit. **C**ontra dīqualis. **c**ontra Tauril. i. ar- gumentis. Joan.

quia qui hinc iustus recedit, permanet^b iustus. Porro hoc est p̄fōrum satane: quo ut plurimos fallat, etiam bonos habere in potestate se configit; quod apostolus inter cetera ostendit dicens: Ipse satanas transfiguratus in angelum lucis, ut enim errorem faceret in quo glorificaretur, habuit vir iusti et nomine se subornavit: ut nihil proficeret spem quam predicebat dei cultores, metteretur: quoniam hinc excentes iustos finit in sua eis p̄fōrate. Sed hoc quodam faliit quod de morte Saulis et filii eius non sit mentitur: quasi magnus sit diabolo ante occasum mortis corporis p̄cudere: cum signa quedam soletantur apparetur: quippe a quibus vel protectione amor avideatur, quanto magis diabolo, quoniam angelica potestate sublimem propheticā orationis auctoritate refutatur: de cuius magnitudine apostolus ait: An ignoratis altitudinem satanae? Quid mirum ergo si immunitatem paope morem potuit p̄cudere: cum hoc sit vir de fallit: et se in diabolo potestate vult adorari? Nam tantum habebut ne demes effectus est Saul, ut ad pythonis tam confugeret. de p̄pauatus enim causa peccati, ad hoc se consulit quod damnauerat. Sed si quis propter historiam ea que verbis exp̄ctia sunt purer non poterit intendere, ne ratio historie maneat sit: recte facta quidem: si tamen istud minime ad veritatem rapiat, sed ad vīsum et intellectū Sau-

lī, neq̄ enim reprobus factus bonū intellectum poterat habere. Historicus enim mentem Saulis et statum Samuelis describit: et ea que dicta et vīsa sunt exprimens p̄termittens vera meā fallā sint: qui aut audierō in quo habitu esset, extrane intellexit; inquit: hunc Samuelem esse. Quid intellexerit resultat: et quia non bene intellexit, contra scripturam alium adorauit q̄ deum: et putat Samuelē adorauit diabolū: ut fructum fallacie sue haberet satanas. Ad huc enim nimirū vir adoretur quasi deus. Si enim Samuel ē vere apparuerit, non vīcī vir iustus permisit se adorari: qui predicauerat deum solum esse adorandum: et quonodo homo dei qui cū Abrahā in refrigerio erat, diceret ad virum pestilenti et dignum ardore geberne: *Tras mecum eris*: hanc duobus titulis^c substitutam fallacie sue prodidit impudens satanas: quia et adorari fē permisit sub habitu et nomine Samuelē contra legem: et virum peccatis p̄missum cum magna iustitiae peccatorum et iustitiae sit cum Samuele iustissimo futurum merititus est. Verū potest dici, verum potest videri, si de Samuelē nomine faceatur: qui Saul cum diabolo furvus erat, ad eum enim transmigravit quem adorauit. Semper ergo diabolus subvelamine latēs prodit se dū: et cōfigit que hercānt personis per quas fallere int̄rit. **S**i autem quilibet oppōnit et dicit: Quonodo euēntū illa que illi diuiti predictū futura: aut quonodo possunt egris p̄bērē medelam: aut sanis immittere egritudinem: si aliquid proprie virtutis ac potestatis non habent? **H**oc a nobis recipiat responsum q̄ ideo quisq̄ non debet eis credere: quia aliquādo euēniunt que predictū: aut sanare videntur languidos, aut ledere sanos: quia hoc genitū dei sit ut ipsi qui hec audiunt vel vident probentur et appearant qua fide sit vel deuotione erga deum: sicut in Deuteronomio legit̄: *Vox se ex verbo dei populo dei p̄cepisse, ita dicens: Si surrex̄ in medio tui propheta, aut qui somnū dicat se vidisse, et predixerit signum atque potentū, et euēnerit quod locutus est: et dicetur tibi: Eamus et sequamur deos alienos quos ignoramus, et feriamus eis: non audies verba prophete aut somnatoris: quia tentat vos dominus deus vester, ut palam fiat virum diligatis eum, an nō. In toto corde vestro et in tota anima vestra dīm deum vestrum sequamini, ipsum timete: mandata eius custodite, et audite vocem illius: ipsi feruenter, et ipsi adh̄rebūtis et c. Ebi sane intelligi voluit enī illa que a diuinātibus non sī deū dicitur: si acciderint que dicunt, non sunt sic accipiēda ut fiant*

R. 19

O uod autem **Causa**. Hic intitula est. viij. q. qua queritur virum excommunicatum ab episcopo posse a pbro reconciliari quoniam iustus? Et rida. q. ligatus a maiori, a minori ab oboe non potest; vt. xxi. distin. inferior. nisi immotus articulus; vt errat de sen. exco. non dubium. Sia. tamen latius credunt que.

ditiones possunt facere nos possit reconciliare penitentes, episcopo in concilio. Et rident q. si permissio reconciliatio, et reconciliationis, tunc quando peccata sua ei conferuntur, vel in articulo ecclesiastico: vt. i. eo. Grecce. Is publication potest. Deinde in probat q. excommunicatus ab epo ab alto incolumi epo reconciliari non potest nisi per metropolitum vel apostolicum. qd. potest vita ratione et via auctoritate. Rato autem invenitur in S. au-
to. cap. a. **E**t ab epo. Cer-
tum est q. ligatus a maiori non potest minus absoluere: pxi. dist. inferior. et ea. deniq. et eis de elect. immotus. nisi in articulo mortis: vt ee de sen. exco. non dubium. Magis-
ter in largimo pse-
quitur questionem, an presbyter possit reconciliare peni-
tentes. Dicatis q. et ob-
ligatio est.

Recedet
liatio duplex

que precipiuntur ab eis: nec coluntur que coluntur ab eis: nec preter statum suum potest absolvire: qd. contingit ista: sed quasi quereretur cur ea permitatur: causam tentatio-
nis exposuit: et cognoscendam
vitios exortationem, utrum
eam habent erga deum suum:
cognoscendum vero ab ipsiis
potius qd. ab illo qui seit omnia
anteceps.

Quæstio. vi.

O uod autem ab epo excommunicatus eo in con-
silio ab alto incolumi reconciliari non possit nisi
forte q. eius
metropolitani, vel per sum-
mum pontificis: ratione et au-
thoritate phatur. Presbyteri
nam potestatem ecclomuni-
candi vel reconciliandi ab episcopis
accipiunt, non episcopi
a presbyteris: atq. ideo ex-
communicatos a sacerdotibus
reconciliare possunt: excommunicati-
vus vero ab episcopis sa-
cerdotes reconciliari non pos-
sunt. Reconciliatio namen pe-
nitentium episcopale officium
est, non sacerdotiale.

Vnde in cœl. Lætha. secun-

dum Fortunatus ep. dicit.

Confessio reconciliatio,
chiasmatis et pauperrimæ cœscera-
tio, a presbyteris non fiat.

Si tamen scitas vestra
suggero. nam memini

nem nisi in certis casibus: ut extra de officiis palmae: absolu-
tio. Joan.

Iubet. **Causa**. Quæstum fuit in Carthaginis. fraga-
vel reconciliare penitentes in publica missa, vel vige-
ne coiscrare, et re ad ipsi-
spousum et ad lug. non ap-
petitum episcopo: pella-
biteri hoc facere.

non possunt. Ses
quens. q. cum dno
duo sequentia eq.
pitalis patet.

Et. **A**pôlyteria.
Uidua iam ab eis
potest recipere fac-
crum velamen: vi-
ta. q. vidita.

Dicit. **R**econciliare.
Et ergo dic argu. pse-
b. q. cu presbyter no ter fin
possum aliquis recon plet an
ellare ecclie, q. poss
malo fortius non aliquis
possit aliquis ejus. recon-
re publice et ecclie. lare et
siam. sic videtur q. dieis.
non possit etiam
nacare. intelligit: dep-
antem quidam q. le ro-
bic dicitur. q. tunc ra. q. q.
sacerdos non pot. q. lae-
liare, cu episcopus videt
inducere penitentia de eae
alium: et quis si ha. tam
cerdos dicitur pe. q. q. q.
mentis. Item pse. fac-
bile recordare po dore.
teit: vi dicunt ex Arch.
madiato ep. et. au
relius. 2. cap.

Prolyter
Ministrare diaconus,
aut confecare altare
presbyter non presumat. bene
dictionem q. quoq. super ple-
bem in ecclie fundere, aut
penitentem in ecclie bene di-
cere presbyter penitus non li-
cet. **E**cce q. ab episcopo ex-
communicatus, per sacerdo-
tem reconciliari non potest.
to sacerdotis: vi. i. quest. i. in ecclie.

G. **B**enedictionem, les. Iohannem, que sit per talia ver-
bal. Si non in diu dñe dicimus, et si non obstat, pse. di-
git. peruenit. Joan. **F**.

Ecce q. ab episcopo. **C**ausa. Concludit Gratianus

et supradictis q. presbyteris excommunicatum ab episcopo
re reconciliare non potest. Poiesis soluit distinguere
ad inter publicam et pauperrimam reconciliationem. **ibidem**

blica reconciliatio tis per impositionem manus episcopis
li fieri debet ante ingressum ecclesie. pauata vero reconciliatio
per sacerdotem fieri potest. Et ad hoc inducit fe-
quentia ca.

* **R**esbyteri. **C**ustione. Si intelligas hoc de ex-

to, planum est vel
itellusas de illo cui
episcoporum penitentia
invenire. Nam
abiente episcopo si
ne mandato ei po-
teri reconciliare si
necessitas fuerit:
vii. c. cap. viii. vel
intelligas hoc, infi-
tione generali ar-
gu. vvi. q. 3. S. ece.
ca. cantic.

H. Urelius.

Contra. Que
fieri fuit in concilio
Carthaginis. virtutis
prefbyter posuit re-
conciliare hominem in
periculo constitutam.
Et respondeat Aure-
lio epus: voi epus
est alienus, pteb
ter ei consilere de-
bet: et auctoritate
te perditate recon-
ciliare, cui responsa
fuerit a te, et ap-
probata.

* **C**ontra. Si episcopos,
iudicantes cu-
quis est excoac-
abeps: vel cu epo
indire ei peniten-
tiam alias secun-
derit: vt. i.e. cap.
viii. l. sanctum. Et est
hic argu, q cum in
sacramento confe-
rendis abiens cit-
atur, q multo por-
gente in electio-
nibus sum vocadi. De
illa materia nota-
tur. vii. q. 3. factus.
Joan.

Sed. **R**e. **C**anis.

Duo dicuntur in
hoc cap. primum
est q si quis in ex-
tremo positas pe-
titia via viaticum pe-
nitentia.

Contra. Si ipso
tempore reconciliatur in pericu-
lo confunditur.

Hurelius epus dixit. Si
quisq; in periculo fue-
rit constitutus, et se reconcilia-
re diuinitas alteribus petierit:
si episcop; abiens fuerit, de-
bet prefbyter vias consulere
episcopum: et sic per illicitam
eius precepto reconciliare. quam
rem debemus salubra concilio

omne, nec aliqui negatur etiam si pendit in pati. Euchs
bulo. xiiij. q. ii. quefiruntur.

d **C**ontra. In desperatione sanitatis,

e **C**ontra. Non tam idem est in illo qui est ab-
solitus ab excommunicatione, ille non recidit in excom-
municationem, rati-
bus enim si fuerit de non est
solitus, tenet ad venes-
ire fedem, nolito da.

licet cum oppositio. Qd si
rum fuisse, et vi fecerit:

et de sententia excom-
municationis in ea de-
bet recidere, sed sic in sententia
argui, re aliqua reme-
diis in quibus sit ipso
num gradu, puto: ut
tra ipsius remittantur sen-
tientia: vi. i. quod p. q. vbi
xi. cap. i. extrahere corrigat
eum, quia diligenter dicitur te-
nia. Argu, contra tentia.
de confusa, diffin. 30.6 f.

vii. querit. Sed hec
fuerit, qd tempus fo-
pita, non omnino
sublata, et de sol-
idoardus.

f **C**ontra. Implicant res
p. Quod docto-
men indulget com-
muni corporis domini ante finitum
tempus penitenti-
tiae. vi. i. ex. diffin.

prefbyter. xij. q. 4.

de viro. Ut recedat.

Q **C**ontra. Quatuor dicuntur in
hoc cap. prima est
q penitentia de q-
rum via vel postea,
convenit corporis obni-
tupia, qd recor-
dationis manu im-
positione sollemnitatem.
Vero ei erit, absit
ne sit a colone donec
tempus penitentia si co-
pliert, et tunc colone
et reconciliationis ac-
cipiat. Secundum est q
debet penitentibus
pauata penitentia no
en deneganda, qd
da intelligit de pri-
bile obmutescere
et baptizari et peni-
tentia accipere pot
si de ei? stiterit preterita voluntate. Quartu est q ambi-
bus quecumque sunt pietatis sunt conferenda.

g **C**ontra. Recollaborata folioli. f. ep. ali: ne si. 5. j. ca., pri.

h **C**ontra. Penitentia pauata: nam folioli non facit derit: vt

Ldt. affirmandum. txxvij. b. p. pref. sacerdos, nisi fuerit de-

positus: vt de pem. dist. vii. sacerdos.

oiam est p eo.
Sacerdotis infirmus pot
dos qd ab olio a qualibet
dei sacerdote, non sa
ma sed men moris, ut ex
mo: tra de sentent. ext.
mi a nobis in fin. sed a
solo papa si incidit
Quod in canonie late sen
tia de: vixi. quod.
do ibi: si quis frauden
mo se Joan.
nam. **Eccles. v. 10.** Condit
Condit Battal
moscas erupiderat
rus. dicens qd penitent
de pio tes de mortis de
d: qd licet possit per p
miser. byterum reconcili
at. vel in periculo
q: confitunt: episcop
q: potam picepi
fide: te. Sed episcop
te absens est: ne con
fess. sibi posse: omnes
du in necessitate pos
bil. z. ti poterum per p
ea nota byterum recon
ciliari, quod probat
acta, quibusd autod
ratus et ratione
bus: cum etiam a
gas, lat: in articulo mor
te se nō baptizata susci
pita: p posse: matine
not: cum fin. August
m: nō fuit pere
cipio. i acto turpitudines
fatu: criminis confiteri.
l. p. In fine dicit p nul
lante lipentem est peni
tentia venienda.
z hoc probat per se
quintus.

Si presbyter.
Clar. Quia
dar presbyteri mo
riens penitentia
denebat qd pen
tentia fuit a
Julio papa virum
box facere debat?
Ereptor qd nō
z hoc pbar autod
ritate euangelii ex
plo latoris quem
vbi recept in ho
rue sua ultime con
fessionis. Si quis
vero presbyter co
tra fecit, erit re
animata eis qui
sine penitentia mo
riuntur.
Claimo. tamē
dicit August. qd fero
penitentia penit-

tes ei, et dent redēptionē p
captiui. **C**ec qd pīce
te penitentia de occulis pecca
tis, siue in periculo cōficiunt, p
presbyteri possunt reconcili
ari, si necessitate mortis pecca
tori vigeat: episcopi remota
est, qd presbyter ei cōficiere nō
possit, negabat penitentia mor
tientia: beneficis reconciliatio
ne non pīestabilis penitentia, que
cōuerter deus recipit ad re
niā, iuxta illud: In quaq
hora libi reconciliare fuerit
z. Et item: Conuerterint ad
me, rego cōuerter ad vos. Ec
clēlia libi reconciliare neglige
rūt, qd tēpōe sufficiat? Eccles
ia fons absoluere cōtemnit:
Vānabit absētia episcopi qd
gratia diuina plenitudo illustrat
per lauacrum regeneratiōnis:
Monturis sufficiunt etiā a la
cīsi pīsbyteri defūnt. Lur
ergo beneficis reconciliatiois p
presbyteri et subuenientiō no
poterit si tēpōe ipm deesse. Si
fin Aug. qd agens in extremis
zīfīt socii turpitudinē crimi
niis, sit dignus venter de
fītītōe sacerdotis, cur nō similit
erit dignus reconciliatio ex defi
derio episcopi qd sacerdotio
negat maculā sui rear? Item
moientib penitentia negare
presbyteri non debet.
Tnde Julius papa ait.
Cre est aiariū pīsbyter qd p
enitentia moientib abneget.
Si presbyter penitentia
moientibus abnegate
rit, res erit animarum, qua
dīs dicit: Quacunq die con
uerteris fuerit peccator ad pe
nitentia, vita vivet, et non mor
iet. Vela enim pīfītio in ult
imo tempore esse potest, quia
dīs non solū tēpōe, sed etiā
cordis inspectio est: sicut lar
vius momēti penitentia me
rit esse in paradiso in horat
time confessio.

Item Celestinus papa alt.

C penitentia moientib no
ci deneganda.

Homini penitentiam
moientibus denegari,
nec illo dīfīdī annū qd ob
tus fūt tempore hoc ale fūt cu
pīt remēdo subueniri. Iuxta
remēdo fātētē, pātētē impietas al
iquā inuenit, vt de bontate
desperat, qd non possit ad h
quoq tēpōe currēt succur
rere, et periclitātē sub onere
peccator hominē redimere, qd
severile expeditiō dīfīdī et li
berari. qd hoc rogo alio est qd
moientiō morte addere, eiusq
anima sua crudelitate ne ablo
lute possit esse, occidere: cum
dīs ad subuenientiō paratiss
mus inuenit ad penitentia, sic p
mūtē petor. In qdīs hora
zīfītītōe sacerdotiū regeneratiōnis:
Etītē: Nolo mortē petor,
sed vt magis querat et vivat.

Salute ergo hoīm admittit qd
quis mortis tēpōe penitentia
sibi denegat, et desperat de m
erciō dei qd ei ad subueni
tūtōe sufficeret, vel in mo
rēto nō credit posse, pīdīfīt
vītē latrōe in cruce pīmūtū ad
dexterā Lūtūtē pēdēns, si illū
vītē pīcōpenitentia inūtītē
ci effet in penitentia, et pī
vītē pīfītōe fermōtē habi
tacūtē paradisi et pīmūtē
pīmūtē promeruit. Vela ergo ad dei
cōuerter inūtītē pīfītōe positōrum
mētē pītē estimāda est qd tē
pōe: pīphēta hoc talī astē
re: Cū cōuerter ingenuerit, tūc
salutē erit. Cum ergo dīs sit
quouā tēpōe non est denegāda penitentia po
stulanti: cum ille se obliget iudicii cui occulta oīa
nonuerit reuelari. Cū autē penitentia non negat,
nec reconciliatio sibi denegata est. Incōfūlōtō ergo
episcopo penitētē presbyter reconciliare non
debet, nisi ultima necessitas cogat.

Pnde in Carthaginē cōcito iij. legitur.
Cincōfūlōtō epō penitētē presbyter reconcili
are, nō ultima necessitas cogat, nō debet.
Presbyter incōfūlōtō epō nō reconciliat pe
nitētē, nō absente epō ultima necessitas
cogat. Cūtūtē pīfītōe publicū et vulgatū

